

Dáte malovaný vejce?

Zvyk dávat koledou vajíčka má v Čechách hodně starou tradici. Už z konce 10. století je zaznamenáno, jak chodili kanovníci na koledu k Přemyslovně Mladě, abatyši benediktinek při kostele sv. Jiří na Hradě a dostali každý 4 groše, víno, pivo co hrdlo ráčí a osm vajíček.

K zabezpečení nemalých provozních nákladů lhenického kostela sv. Jakuba Většího, které jsou potřebné v každé době, ani na počátku 18. století nesloužily jen poplatky farářům Dicentovi, Bártovi a Pelikánovi za křty, svatby a pohřby. Farními příjmy byly hlavně různé úroky a platy za pronájem zádušních pozemků, výběr desátků, příjem ze železných krav, odkazy a dary bohatších rodáků či po nebožtících a podobně. Slušnou ekonomickou stabilitu v hospodaření lhenické fary ovšem pravidelně podporovaly také všechny zdejší rodiny i povinnými dávkami v naturáliích, zejména v obilí. Každým rokem začíná pro všechny křesťany popeleční středou dlouhé, čtyřicetidenní postní období před Velikonocemi, jako připomínka Kristova pobytu na poušti a čas k rozjímání. Před stáletími to platilo víc než dnes, ale lheničtí i přespolní hospodáři z každého domu či usedlosti právě tou dobou mířili na faru, aby tam ještě odevzdali předem stanovené množství vajec.

Jako malé poselství z hloubi historie - z roku 1725, nám o tom zanechal jedno vzácné a zajímavé svědectví Pater Václav Michael Pelikán, tehdejší duchovní správce lhenické farnosti, a to na několika stránkách zdejší nejstarší matriky. Krasopisně na nich vyhotovil přehledný seznam se jmény „dodavatelů“ a nadepsal jej, volně přeloženo z latiny - *Kolik a kdo vajec jak z městečka tak z vesnic v tom času přispěje.*

Vaječný „kontingent“ od jednotlivých rodin se v páně farářových zápisech pohybuje v rozpětí od dvou do šesti kusů. Celkem ze Lhenic 285 vajíček, z Knížecího dvora 6, z Nového dvora také šest, z Červeného, Farkovského a Obecního mlýna po čtyřech vejcích, Vodice 64 kousků, Oujezdec 78, Vadkov 85, Jáma 65, Mičovice 91, Lhotka 54, Hoříkovice 21 a Vrbice měla odevzdat dvačtyřicet vajec.

Při pohledu na reprofoto seznamu dávných vodických hospodářů z roku 1725 vám může být některé jméno docela povědomé. Mezi pečením mazanců, beránka a jidášků s medem si klidně dopřejte i testík ve zdatnosti čtení starého písma. Stačí zakrýt konec mého článku. Jinak na Velký pátek pozor, nic nepůjčovat, neprat prádlo, nepracovat na poli ani v sadu a nemyslet na cholesterol ... Veselé Velikonoce!

M. Trnka

K obrázku: Ves Vodice: Jiřík Paráček, Matěj Krejčí, Vavřina Turek, Jan Mrkvant, Jiřík horní Rožboud, Filip Hluhej, Vavřinec Jakubec, Matěj Hanuš, Bartol. Jiskra, Josef Hujzl, Bartoloměj Houška, Kristian Bláha, Kašpar Rožboud, Bartl Kovanda, Bartl Kuneš.

Kolik a kdo vajec	
Jiřík Paráček	6
Matěj Krejčí	2
Vavřina Turek	3
Jan Mrkvant	3
Jiřík horní Rožboud	3
Filip Hluhej	6
Vavřinec Jakubec	2
Matěj Hanuš	6
Bartol. Jiskra	4
Josef Hujzl	6
Bartoloměj Houška	6
Kristian Bláha	4
Kašpar Rožboud	6
Bartl Kovanda	3
Bartl Kuneš	4
	<hr/> 54